

Sahibi ve Başmuharrir
SİRET BAYAR
Memleket menafine aid yazılara
savialarımız aaktır.
Basılmayan yazılar geri
verümez.

ULUS SESİ

— SİYASAL GÜNDELİK TÜRK GAZETESİ —

Sayı 1211

4 Mayıs 1939

Perşembe

Sayısı 100 Paradır.

On ikinci yıl

Kuruluş yılı 1 Ağustos 927

Birinci Türk neşriyat kongresi

Türk irfan hayatını yükseltme sahasında varmak istediğimiz hedefe çok ışıklı bir yol açacaktır. Daha şimdiden Milli Şefimizin rehberliği altında bu yolda yürümenin zevk ve heyecanı içindeyiz.

Yazan: Siret Bayar

ON yıllık neşriyat sergisini müteakib sayın Başvekil Refik Saydamın çok değerli bir nutuklarıyla açılan Birinci Türk Neşriyat Kongresi de iki üç günden beri mesaisine başlamış bulunmaktadır.

Değerli Maarif Vekili Hasan Ali Yücelin yüksek teşebbüsleriyle Türkiye'de ilk defa olarak başlayan bu fikir ve kültür hareketi, Türk irfan hayatını yükseltme sahasında varmak istediğimiz hedefe çok ışıklı bir yol açacaktır. Daha şimdiden Milli Şefimizin rehberliği altında bu yolda yürümenin zevk ve heyecanı içindeyiz.

Atatürk harflerile bilgi nurlarına kavuşan ulusumuzun bu vadiye daha çok ilerlemesi ve yükselmesi için neşriyat kongresinden çok faydalı kararlar bekliyoruz.

Kongrede tetkik edilmekte olan mevzular kültür davamızın başında yer alan prensiplerdir. Bu prensiplerin tahakkuku yolunda atmak istediğimiz adımları rasyonel çalışmalarla programlaştırmak azmindeyiz.

Memlekette okumayı teşvik ve neşriyatımızı tanımak için çok propaganda yapmak ihtiyacı karşısındayız. Umumi bir neşriyat programı resmi ve hususi teşekküller kuvvetlerinin azamî verim temin edecek bir hadde getirilmesi ve bu sahada bir iş birliği yapılması

çok faideli olacaktır.

Harf inkılabımızın neşriyat âleminde vukua getirdiği inkişafın günden güne arttığına şüphe yoktur. Fakat bunu süratla inkişaf ettirmek, okuma zevkini arttırmak için daha bir çok tedbirler almağa lüzum vardır. Bilhassa hususi neşriyata devletçe yapılan yardımın daha verimli bir yola konulması mevzuu üzerinde ne kadar durulursa yeri vardır.

Bu meyanda memleketin uzak köşelerinde bir çok fedakârlıklar ihtiyarı suretile açılan ve bu gün bir çokları masraflarını kuruyamamak durumunda bulunan ve sayısı pek mahdud olan hususi matbaaların iş verimini arttırmak ve bu matbaalarda çıkan hususi gazetelerle yapılar neşriyatın satış ve dağıtım işi üzerinde daha çok durularak esash tedbirler almak memleket irfanının inkişafı bakımından çok faydalı olacağı kanaatindeyiz.

Neşriyat hayatımızın en büyük davalarının ballı yolunda kendisinden mühim kararlar beklediğimiz neşriyat kongresine mesaisinde yüksek muvaffakiyetler dileriz.

Diğer haberler, iç sayfelerimizde

Fransız Generali Veygand dün Ankaradan ayrıldı

General beyanatta bulunarak dediki

Görüşmelerimiz çok iyi neticeler verdi

Heyetimiz geliyor

Ankara 3/4 Radyo — Tahrandan Ankaraya gelmiş olan Fransız heyeti reisi General Vaygand bu akşam İstanbul'a hareket etmiş, istasyonda Milli Müdafaa Vekili Naci Tınaz, Hariciye vekâleri umumi kâtibi Numan Menemencioglu ve bir çok zevat tarafından uğurlanmıştır. Askeri bir kıta selâm resmini ifa etmiş müzika Türk, Fransız marşını çalmıştır. General

Veygand yarın (bugün) tayyare ile Bükreşe hareket edecektir.

General Havas ajansına beyanatta bulunarak demiştir ki:

"Reisicumhur İsmet İnönü ve hükümetin ricaı ile görüştüm. Bu görüşmelerimiz çok iyi neticeler vermiştir. Hakkında gösterilen kabul ve teveccühten çok mütehasşim.

Ankara 3 Radyo: Thrana gitmiş olan heyetimiz, İran Başvekilini ve Hariciye vekilini ziyaret ederek vedalaşmış ve Tahrandan ayrılmıştır. Heyetimiz 7 Mayısta Ankaraya muvasalat etmiş olacaktır.

Büyük Millet Meclisinde

Ankara 3/4 Radyo — Büyük Millet Meclisi bu gün Mazhar Gelmenin başkanlığında toplanarak Mart ve Mayıs 938 aylarına aid divanı muhasebat raporlarını, vakıflar umum müdürlüğü bütçesinde teklif olunan münakaleyi ve sahil hudut bütçesini kabul etmiştir. Meclis Cuma günü toplanacaktır.

Asılsız bir haber

Ankara 3 Radyo: Sümer ve Etibankin birleştirileceği hakkında gazete-lerde çıkan haberler asılsızdır.

Hudut harici çıkarılacaklar

Ankara 3 Radyo: İtalyan dahiliye nezareti yakında elli

adet nasyonal ajansını hudut haricine çıkaracaktır.

Şehit Tayyarecilerimiz için

Dost İranda duyulan büyük teessür

Dün Geceki Balo

Çok Neş'eli oldu

Dün gece Gazi okulu Eimaye Hey'eti tarafından Fakir Çacuklar menfaatine Halkevi salonunda verilen baloda Valimiz Cevad Ökmen, Cenup Hudut Komutanı, daire amirleri, subay, memur ve öğretmenlerle halktan bir çok davetliler eşlerle beraber bulunmuşlardır.

Ba'oya istiklâl marşını müteakip Diyarbakır Halkevinin kıymetli caz hey'etinin çaldığı fokos trotla başlandı.

Diyarbakır Halkevi

— Sonu 2 nci sayfada —

İlçe Röportajları:

Nusaybinde Belediye ve imar işleri

Nusaybin (Muharriri-mizden:) — Belediye reisi kasabanın kiremitli ve tuğlalı binalara kavuşmasını temin için gençlere tuğla ve kiremit imalını öğrettirmeyi düşünmektedir. Bu hususta lazım gelen teşebbüslere girişilmiş ve bu cümleden olarak vilâyet merkezinden ve Midyattan gelen ustalarla yapılan istişareler ve bu işe hevesli bir kısım gençler arasında geçen konuşmalardan bazı esash neticelere ulaşılmıştır. Bu esash neticelere göre:

1 — Gençlere bu sanatı öğrettirmek imkânları vardır,

2 — Kiremit ve tuğla imalinde kullanılan bilcümle malzemeyi Nusaybinin çok yakınındaki topraklarda bulmak kabildir. Nusaybin binalarını mahallindeki bu türlü çalışmalar sayesinde sağlam kiremitlere kavuşturmak ve bu kasabayı güzel ve metin tuğlalardan inşa olunmuş evlere ve dükkânlara sahip kılmak mümkündür.

Şu halde Nusaybin çok uzak olmayan bir istikbalde daha mamur bir halde görebileceğimize şimdiden kanaat getirmeliyiz. Bu surette halkın bir kısmına yeni bir kazanç sahası daha temin edilmiş olunacaktır. Nusaybinde kullanılmıyacak kadar eski ve harap bir halde olan kasap çarşısı ile köhne ve sıhhi şartları haiz bulunmayan dükkânların belediyece yıktırılmasına başlanmıştır.

Mülkiye âmirinin nezareti altında yapılan bu yıktırma ameliyesi tamamlandıktan sonra yerlerine yeni ve daha güzel olanların metotlu bir şekilde yapılmasına başlanacaktır. Öğrendiğime göre bu işlerin yakın bir istikbalde bitirilmesi için alâka-

darlarca atılmış olan azim-kârane adımların müsbet neticelerini nihayet bir kaç sene içerisinde görmek mümkün olacaktır.

Adliyede

Nusaybinde Adliye teşkilâtı kazanın ihtiyacını temamilen karşılamakta dır. Başta genç Müddei Umumî Bay Yaşar olduğu halde Adliye erkânı arasındaki ahenkli çalışma sistemi cidden taktikre lâyıktır.

Evrak yığınları arasında geçen ve vazife aşkı uğruna yapılan bu çalışmaları bir çok şekillerle tebarüz ettirmek kabildir. Ezcümle asayiş ve nizamı içtimainin kayde değer bir güzellik ifade etmesi de bu cihetin canlı delillerinden biridir.

İ. N. Göker

Hava yolları
Pazar günlerinden başka her gün, İstanbul - Ankara, Adana - Ankara ve Ankara - İzmir arasında karşılıklı posta tayyareleri ile yolcu, posta ve bağaz nakliyatına başlanmıştır.

Divrik demir madeni
Divrikte demir madeninde faaliyete geçilmiş ve üç bin âmele çalışmaya başlamıştır.

Etibankın idaresinde işleyen bu ocak Karabükün ihtiyacını temin ettikten sonra harice de ihracat yapacaktır.

Vilâyet Makamının bir tevzihi

Mardin Matbaa Müdürlüğüne

13/4/939 Gün ve 6 sayılı yazı karşılığıdır.

Matbaanızdan çıkan Ulus Sesi gazetesinin 31/Mart/939 nushasının ikinci sayfasında intişar edilen Salakun mevkiinde iki kişinin atlariyle bataklığa saplanmak suretile boğularak öldükleri hakkındaki neşriyatınızın yanlış olduğu ve bunun Midyat kazasının Halah köyü halkından İsmail oğlu İsa ile Ferho oğlu Saidin Cizreye giderlerken İdilim Harabişarah köyü civarında şiddetli ve fırtınalı sovuğa tutularak iki merkeplerle birlikte donarak öldüklerinin yapılan tahkikat neticesinden anlaşıldığından mezkûr hâdisenin o suretle tashihini ve evvelki neşriyatınızın teki-dini ve doğrusunun yazılmasını rica ederim.

Vali N.
Asım Tekin

ŞEHİR Ve
İLÇE
HABERLERİ

Dün Geceki Balo çok neş'eli ve eğlenceli geçti

—Baş tarafı 1 nci sayfada—

gençlerinin çaldıkları millî oyunlarımıza ait havalar çok neş'eli saatler yaşattı.

Gazetemiz Muharrirlerinden İbrahim Necdet Gökerin Balonun ehemmiyeti hakkında yazıp okuduğu yazılar çok eğlenceli oldu

Bayanların centülmen, ve şık geyinimleri ve kibarca dans edimleri, Valimizin hasta olmasına rağmen Baloya gelmek suretile verdikleri gece-

nin şetaretini arttırmakta çok müessir olmuştur. Balonun Büfesi de çok mü-kemmel ve zengindi.

Şehrimiz münevverlerine dün geceki neş'eli sahneleri yaşatan Gazi Okulu Himaye Hey'eti ile Baloya maddî ve manevî alâka gösteren halkımızı ve bizlere takdire lâyik bir neş'e ve eğlence tablosunu seyrettirmek vesilesini veren Diyarbakır Halkevi Müzik Hey'eti gençlerini bu münasebetle kutlulamayı borç biliriz.

Akrep İmha Cemiyetinin umumî içtimai

Bir kaç gün evvel kurulduğunu haber verdiğimiz Akrep imha cemiyeti umumî heyeti dün Halk evinde içtima etmiştir. Umumî reisliğe Emniyet Müdürü Faik, kâtipliklere de Hususî İdare Müdürü Nafi ve Mahkeme Başkâtibi Süleyman intihab edilmiştir. Müessislerden C. Müddei Umumi M. Aşır Aksu cemiyetin nizamnamesini okumuş, unu-

mî heyetin tasvibine iktiran eden nizamnameden sonra idare heyeti intihabına geçilmiş reisliğe C. Müddei Umumi Aşır Aksu, reis vekilliğine Fethiye Erdem, kâtipliğe mahkeme başkâtip muavini Mecid Özden, muhasipliğe Hususî idare memurlarında Tefvik Bakır, veznedarlığa da fabrikatör Rifat seçilmişlerdir.

Bundan sonra mevcut

17 Umumî valilik ihdas ediliyor

Umumî müfettişlikler yerine 17 umumî valilik ihdas ediliyor. Dahiliye vekâletinin bu hususta hazırladığı lâ-yiha yakında heyeti vekileye verilecektir.

Ankaradaki

Fransız elçiliğinin ziyafeti

Ankara 2/3 Radyo — Fransız Generali Veygand şerefine Fransız büyük elçiliği tarafından bu akşam bir ziyafet verilmiştir.

Ziyafette Hariciye Vekilimiz Şükrü Saraçoğlu, Millî Müdafaa Vekili Naci Tınaz, Yunan, İran elçileriyle bir çok zavât bulunmuştur.

Ziyafeti bir süvare takib etmiştir.

âzanın ittifakile nizamnamade tadilat icrasına karar verilmiş bu tadilatta cemiyetin umumî vazifeleri meyanına Akrep çarpanların imdanına yetişmek üzere cemiyetin lüzum gördüğü ve halkın kolaylıkla alabileceği yerlerde serom bulundurulması ve bu seromu meccanen tatbik edecek doktorlar bulunduracağı ve fasıllar arasında münakale icrası için de ilare heyetine selâhiyet veren maddeler konulmuş ve kabul edilmiştir.

İşittiğimize göre cemiyet karagollarda serom bulunduracak ve her ay bu iş için bir doktoru memur edecektir. Bunu müteakib idare heyetinin tanzim ettiği bütçe konuşulmuş ver kabul edilmiştir. Cemiyete başarılar dileriz.

Cumhuriyet Rejiminde

Ziraî istihsalâtı artırmak için tohum bakımından yapılan işler

Ziraî mes'elelerinin en çetinlerinden biri olan tohumluk işinin mümkün olduğu kadar kısa zamanda halli için Hükûmetimizin aldığı tedbirleri dört safhaya ayırmak mümkündür.

1 — Tohum islah ve üretme müesseseleri kurmak ve bu suretle burarlarda yetişen bütün mezru nebatlarımızın tohumlarını fennî usullerle islah ederek yüksek vasıflı tohumlar elde edip üreterek çiftçilerimize dağıtmak.

Istanbul, Adapazarı, Eskişehir, Ankara, Kayseri, Konya, Antalya, Çorum, Ordu ve Erzurumda modern vasıtalar ile çalışan bu müesseselerimiz muhitin yalnız tohumluk ihtiyaçlarını karşılamak için değil aynı zamanda teknik ziraat usullerinin yayılmasına da hizmet etmektedir.

2 — Tenebbüt şartları ithâl edilmek istenilen mıntakanınkine muvafık yabancı memleketlerden tohumluk celbederek çiftçilerimize dağıtmak, buna misal olarak Mentena buğdayını gösterebiliriz. Bozulmuş olan tohumlukların kısa zamanda değiştirilmesi için baş vurulan bu tedbirler bilhassa Karadeniz Sahil mıntakamızda pek güzel neticeler vermiştir.

3 — Geniş bir selektör şebekesile köylü elinde bulunan tohumların fennî bir şekilde temizlenip ilâçlamaya tâbi tutmak. Bütün çalıştırma vasıtaları Hükûmetimizce temin edilmekte olan bu âletler köylülere tevzi edilerek çiftçimizin tohumluklarını meccanen temizleyip ilâçlamak suretile yüksek evsafda fazla istihâlâ, dolayısıyla çiftçinin kazancının artmasına yardım eylemektedir.

=Sonu Var—

Diyarbakır

Caz Hey'eti Şehrimizde

Dün akşam Diyarbakır Halkevi müzik kolu gençlerinden mürekkep 5 kişilik bir gurup dün geceki Gazi okulunun fakir çocuklar menfaatine verdiği Baloya iştirâk etmek üzere şehrimize gelmişlerdir.

Caz Abdullah Orun, Piyarist Halit Pars, Vi-

yolonist Nuri Kan, Bırhan Lejer ile Trombot Tevfik Özgenin teşkil ettikleri bu hey'et; dün gece Halkevimizin misafiri olmuştur.

Kendilerini ziyaret eden muharririmiz gazetemiz adına heyete ayrı ayrı hoş geldiniz demiş ve hatırlarını sormuştur.

Serghi lâyihası

Ticaret Vekâleti bir serghi lâyihası hazırlamıştır. Lâyihaya hâriçteki serghilere iştirâk şekilleri üzerinde bir takım kayıtlar konulmuştur.

Bundan sonra ecnebi memleketlerde açılan serghilere gönderilecek mallar bir komisyon tarafından kontrola tabi tutulacaktır.

5000 lira verdi

Ceyhanda Hacı Sami adında bir tüccar, Ceyhanda bir dispanser yapılması için beş bin lira teberrü etmiştir.

RADYO

Türkiye radyodifüzyon Postaları
Türkiye radyosu Ankara radyosu

Uzun Dalğa : 1639 m. 183 Kcs. / 120 Kvv.

Kısa Dalğa : 19,74 m. 15195 Kcs. / 20 Kvv.
31,70 m. 9465 Kcs. / 20 Kvv.

Bu günkü program

12,30 Program	20,00 Memleket saat a-
12,35 Türk müziği—PI	yarı, ajans ve mejeoroloji haberleri
13,00 Memleket Saat a-	20,15 Türk müziği
yarı, ajans meteoroloji ha-	21,00 Konuşma
berleri	21,15 Esham, tahvilât, kambiyo —nukut borsası fiyat
13,15,14 Müzik Karışık program—PI	21,25 Neşeli plaklar—R.
17,30 İnkılâp tarihi dersleri—Halkevinden naklen	21,30 Müzik Küçük Orkestra—Şéf: Necip Aşkın
18,30 Program	22,50 Müzik Aryalar PI
18,35 Müzik Konserto—PI	23,00 Müzik Cazband PI
19,00 Konuşma Ziraat saati	23,45,24 Son ajans, haberleri ve yarınki Program.
19,15 Türk müziği Fasil heyeti	

günlük

PIYASA

Buğday	2	75
Arpa	2	50
Un (Bir çuval)	620	
Darı	2	75
Nohut	6	
Mercimek	3	
Pirinç	22	
Sade Yağ	90	
Tere yağı	85	
Zeytin yağı	70	
Yün	44	
Deri	40	
Badem	18	
Badem içi	86	
Ceviz	18	
Ceviz içi	50	
Mahlep	30	
Mazi	19	
Kesme Şeker	35	
Toz şeker	31	
Kahve	118	
Sabun	42	
Çay	350	
Kuru üzüm	20	
Pekmez	15	
Bal	50	

Yeni bir nişan

Hitler, Alman kartalının büyük altın salibi isminde yeni bir nişan ihdas etmiştir.

70 şehir geri alındı

Çinliler, bu güne kadar Japonlardan 70 şehir istirdat ettiklerini bildirmektedirler.

Hitler, reddetti

Amerik Cumhuriyeti Ruzvelt, Hitler ve Musoliniye birer mektup göndererek kendileriyle Asor adaları gibi bitaraf bir ada civarında buluşmalarını teklif etmiş, bu teklif reddedilmiştir.

Ortaokulda vazife görmek

isteyen ilk mektep öğretmenlerinin dikkat nazarlarına

Şehrimiz Kültür Müdürlüğünden aldığımız bir haber, Maarif Vekâletinin bir tamimine göre 4, 5 ve altı sınıflı ilk öğretmen okulları mezunları arasında Orta okullarda; Türkçe, Tarih, Coğrafya, Matematik, Fizik, Kimya ve Tabiat Bilgisi gibi derslerden öğretmenlik yapmak isteyenler arasında her sene olduğu gibi bu sene de imtihan

yapılacağını bildirmektedir.

İlk Mektep öğretmenleri içerisinde bu evsafa haiz olanlar arasında önümüzdeki Haziran ayı içerisinde bu imtihan yapılacağı anlaşılmıştır.

Bu imtihane girmek isteyenler Mardin Maarif Müdürlüğüne baş vururlarsa bu hususta daha fazla malûmat almış olurlar.

Ana

Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Merkezi tarafından çıkarılmakta olan (Ana) adlı derginin (15) Sayısı çıkmıştır. Yurt yavrularının Sağlık, Sosyal Kül-

türel durumlarının inkişafına hizmet eden bu kıymetli dergiyi çocuklara çocuklu ana ve babalara tavsiye ederiz.

YURTDAŞ!

Türk evinin şerefli ananesi kilerdir.

Kavanoz, kavanoz reçelleri, şişe şişe şurupları olma-

yan bir ev, Çocuk-suz bir yuva kadar tatsızdır.

Bu güzel anane mizi yaşatalım.

Yuvanın saadet ve varlığını doğuran, Aile düğümünü kuvvetlendiren çocuktur. Çocuğu sev. Sevmekten mahrum bakes yavruları da hatırla Yılda bir lira ver Çocuk Esirgeme Kurumuna üye ol.

Yurtdaş!

Yurdun en uzak köşesindeki Yoksul Yavruların sağlığına erişebilmek için Yılda bir Lira verip Çocuk Esirgeme Kurumuna Üye olalım...

Yurtdaşı!
Kızılay, Yurtta ölüm ve Şefkatın
Arasına Kanad Gerer,

Kaçakçılar vatan
hainidir..

Yerli malı
Kullanınız...

YURTDAŞ!

Türk Hava Kurumuna Yardım Et

Bu yardım en bü-
yük bir yurd bor-
cudur.

Yurddaş!
Kaçakçılık yapma!

İlk Öğretim

Maarif Vekâleti-nin haftalık olarak çıkarmağa devam ettiği (İlk Öğretim) gazetesinin (8) ncü nüshası da Matba-amıza gelmiştir.

Muallimlerle talebelerimiz için faydalı yazılarla süslenmiş olan bu güzel gazeteyi okuyucularımıza hararetle tavsiye ederiz.

Vakıflar Direktörlüğünden

Vakfı	Cinsi	Mevkii	Numarası	Muhammen bir senelik icar Lira Kuruş
Kasım padişah	Emir hamamı	Birinci cadde	157	2250
Camii kebir	Hamam 3/1 hisse	Camii kebir	7	371
" "	Dükkân	Kazzazlar	79	31
Reyhaniye	Dükkân	Zahirede	9	70
Urkulu	Dükkân	Hafatlarda	76	14
Şakolu	Has nisif degirmen	Resül beyder köyü		127
" "	borç degirmeni	Amrut köyü		60
Şaban ağa	Hane	Savur kapu		31
" "	Dükkân	Zahirede		24
" "	eski kesaplarda dükkân	Kasaplarda		2
Kasım padişah	Bir kıta bahçe	Medrese civarında		10
Ali "affan"	" " Susuz tarla	" "		3
	3 bağ 3 bahçe	Tuhup köyünde		60

Vakfa aid ve evsafı yukarıda yazılı 2 Hamam 5 Dükkân 2 Degirmen 4 bahçe 3 bağ bir tarlanın 1 Haziran 1939 tarihinden 1 Haziran 1940 tarihine bir senelik icarlarının bu günden itibaren 10 gün müddetle müzayedeye çıkarılmasına ve bilhesap ihalenin 13 Mayıs Cumartesi günü olmasına ve keyfiyetin bu suretle ilânına karar verildi.

4/6/8/10